

A Kormány

.../2024. (...) Korm. rendelete

egyes családügyi és családtámogatási kormányrendeletek módosításáról

A Kormány a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 162. § (1) bekezdés *d)* és *n)* pontjában kapott felhatalmazás alapján,
a 2. alcím tekintetében a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 83. § (2) bekezdés *k)* pontjában kapott felhatalmazás alapján,
a 3. alcím tekintetében a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 51. § *a)* pontjában kapott felhatalmazás alapján,
a 4. alcím tekintetében a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 162. § (1) bekezdés *d)* és *q)* pontjában kapott felhatalmazás alapján,
az 5. alcím tekintetében a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 162. § (1) bekezdés *i)* pontjában kapott felhatalmazás alapján,
az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet módosítása

1. §

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 44/A. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) A szülői felügyeleti jog megszűnését a kijelölt gyámhivatal külön határozatban állapítja meg.

(3) A gyámhivatal a Ptk. 4:190. § (1) bekezdés *d)* pont *db)* alpontja szerinti esetben megállapítja a szülői felügyeleti jog megszűnését a hat hét eltelte után soron kívül, de legkésőbb három napon belül.”

2. §

A Gyer. 44/C. §-a a következő (4a) bekezdéssel egészül ki:

„(4a) A gyámhivatal, amennyiben a hathetes időtartam alatt a szülő vagy a gyermek hozzátartozója nyilatkozatában kifejezi, hogy a gyermeket saját családjában nevelni szeretné, akkor a gyámhivatal a nyilatkozattételről soron kívül, de legkésőbb három napon belül a jegyzőkönyv megküldésével értesíti a gyermek születési helye szerint kijelölt gyámhivatalt, valamint azt az egészségügyi intézményt, ahol a gyermek született.”

3. §

A Gyer. 45. § (5) bekezdése a következő *f)* ponttal egészül ki:

(Nem kell a kötelező gondozásba történő kihelyezésről rendelkezni, azonban a kijelölt gyámhivatal az örökbefogadási eljárás során környezettanulmányt végez vagy szerez be, ha)

„f) a gyermeket rokona fogadja örökbe.”

4. §

A Gyer. 49. § (3)-(6) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(3) A gyermekeknek a nemzetközi örökbefogadások terén való védelméről és az ilyen ügyekben történő együttműködésről szóló, Hágában, 1993. május 29. napján kelt Egyezmény (a továbbiakban: Hágai Örökbefogadási Egyezmény) részes államában szokásos tartózkodási hellyel rendelkező örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadás iránti kérelmét a szokásos tartózkodási helye szerinti államnak meghatalmazott testületénél nyújthatja be. Amennyiben az örökbe fogadni szándékozó személy szokásos tartózkodási helye szerinti állam nem rendelkezik meghatalmazott testülettel, az örökbefogadás iránti kérelmet a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóságánál kell benyújtani.

(4) A (3) bekezdés szerinti meghatalmazott testület vagy Központi Hatóság az örökbefogadásra irányuló kérelmet a Hágai Örökbefogadási Egyezményben meghatározott dokumentumokkal együtt továbbítja a gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszternek mint a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóságnak.

(5) A gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszter tájékoztatja az örökbe fogadni szándékozó személyt, illetve a (3) bekezdés szerinti meghatalmazott testületet vagy külföldi Központi Hatóságot az örökbe fogadni szándékozó személynek az egységes örökbefogadási nyilvántartásba vételéről.

(6) Abban az esetben, ha az örökbefogadásra irányuló kérelem hiányos, a gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszter – a (3) bekezdés szerinti meghatalmazott testületen vagy külföldi Központi Hatóságon keresztül – hiánypótlásra szólítja fel az örökbe fogadni szándékozó személyt.”

5. §

(1) A Gyer. 50. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Ha a személyes kapcsolat felvétele mellett születik döntés, a gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszter az ügyben eljáró meghatalmazott testületen vagy a külföldi Központi Hatóságon keresztül az örökbe fogadni szándékozó személyt

a) tájékoztatja a gyermek személyazonosító adatairól, örökbe fogadhatóvá válásának körülményeiről, szociális, családi és egészségügyi körülményeiről, valamint különleges szükségleteiről;

b) tájékoztatja a gyermek gondozási helyéről;

c) felhívja, hogy a kézhezvételt követő 30 napon belül nyilatkozzon arról, hogy a gyermeket örökbe kívánja-e fogadni, valamint arról, hogy a gyermekkel való személyes kapcsolat felvétele céljából várhatóan mikor tartózkodik Magyarországon.”

(2) A Gyer. 50. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszter a (4) bekezdés szerinti esetben haladéktalanul megküldi az illetékes kijelölt gyámhivatalnak a 49. § (4) bekezdésében

meghatározott dokumentumokat, valamint az igazolást arról, hogy a gyermeknek Magyarországon történő örökbefogadására tett intézkedések nem vezettek eredményre.”

6. §

A Gyer. 102. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A gyermek örökbefogadhatósága tényének megállapítása esetén a határozat indokolása tartalmazza

- a) a szülői felügyeleti jogot megszüntető bírói ítélet számát és jogerőre emelkedésének időpontját,
- b) a szülő gyermekének örökbefogadásához tett hozzájáruló nyilatkozatának időpontját,
- c) a szülő halálának időpontját,
- d) az örökbefogadást felbontó gyámhatósági határozat számát és véglegessé válásának időpontját vagy az örökbefogadást felbontó bírói ítélet számát és jogerőre emelkedésének időpontját vagy
- e) az örökbefogadhatóság megállapításának okát.”

7. §

A Gyer.

- a) 37. § (1) bekezdésében a „gyámhivatal” szövegrész helyébe a „kijelölt gyámhivatal” szöveg,
 - b) 37. § (1c) bekezdésében az „illetékes gyámhivatallal és” szövegrész helyébe az „illetékes gyámhivatallal, a gyermek vér szerinti családját gondozó gyermekjóléti szolgálattal és” szöveg,
 - c) 39. § (6) bekezdésében a „jogerőre emelkedésének” szövegrész helyébe a „véglegessé válásának” szöveg,
 - d) 44/C. § (1) bekezdésben az „aki a gyermekét” szövegrész helyébe az „aki közvetlenül a gyermek születését követően gyermekvédelmi jelzés miatt vagy anélkül gyermekét” szöveg,
 - e) 44/C. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontjában, (3) bekezdés b) pont bb) alpontjában, (5) bekezdésében, (8) bekezdés a) pontjában az „az egészségügyi intézmény felé” szövegrész helyébe az „a gyámhivatal felé” szöveg,
 - f) 44/C. § (4) bekezdésében a „személyére.” szövegrész helyébe a „személyére, és értesíti az anya, valamint, ha ismert az apa lakóhelye szerinti gyámhivatalt az eljárás elindításáról.” szöveg,
 - g) 44/C. § (5) bekezdés b) pontjában az „egyidejűleg javaslatot kér” szövegrész helyébe az „egyidejűleg az országos örökbefogadást elősegítő szervtől javaslatot kér” szöveg,
 - h) 44/C. § (6) bekezdésében az „A gyermekvédelmi szakszolgálatnak” szövegrész helyébe az „Az országos örökbefogadást elősegítő szervnek” szöveg,
 - i) 45. § (2) bekezdésében a „határozatban” szövegrész helyébe a „végzésben” szöveg,
 - j) 48. § (1) bekezdés a) pontjában a „szüleit is” szövegrész helyébe a „szüleit is, ha az a gyermek érdekében áll,” szöveg,
 - k) 51. § (4) bekezdés b) pontjában az „a külföldi Központi Hatóság (meghatalmazott testület)” szövegrész helyébe az „a meghatalmazott testület vagy külföldi Központi Hatóság” szöveg,
 - l) a „Külföldi állampolgárságú gyermek örökbefogadására vonatkozó rendelkezések” alcím címében a „Külföldi állampolgárságú gyermek” szövegrész helyébe az „A külföldi állampolgárságú és külföldön szokásos tartózkodási hellyel rendelkező gyermek” szöveg,
 - m) 95. § (1) bekezdés f) pontjában az „e) pont eb) alpontjában” szövegrész helyébe az „e) pontjában” szöveg,
 - n) 130/A. § (1) bekezdés e) pontjában az „az örökbefogadás felbontására” szövegrész helyébe az „az örökbefogadás engedélyezésére és felbontására” szöveg
- lép.

8. §

Hatályát veszti a Gyer.

- a) 37. § (1) bekezdésében az „a gyermekvédelmi szakszolgálatnak és” szövegrész,
- b) 41. § (4) bekezdés b) pontjában a „ha az örökbefogadandó gyermek kötelező gondozásba történő kihelyezéséről a 45. § (5) bekezdés b) pontja alapján nem kellett rendelkezni,” szövegrész,
- c) 49. § (2) bekezdésében az „és a (4)” szövegrész,
- d) 49. § (7) bekezdése,
- e) 50. § (2) bekezdésében az „az (1) bekezdésben foglalt eljárást meg kell ismételni. Ha az alkalmasságot igazoló szakvéleménynek és a külföldi állam előzetes elvi engedélyének időbeli hatálya a 2 évet meghaladja,” szövegrész,
- f) 127. § (3) bekezdés b) pontjában a „valamint” szövegrész,
- g) 127. § (3) bekezdés c) pontja.

2. A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény végrehajtásáról szóló 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet módosítása

9. §

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény végrehajtásáról szóló 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet a következő 49/C. §-sal egészül ki:

„49/C. § (1) Az Ebtv. szerinti pénzbeli egészségbiztosítási ellátások közül a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek alkalmazása szempontjából

- a) pénzbeli betegségi ellátás a táppénz,
- b) pénzbeli anyasági és azzal egyenértékű apasági ellátás a csecsemőgondozási díj,
- c) munkahelyi balesetekkel és foglalkoztatási megbetegedésekkel kapcsolatos pénzbeli ellátás a baleseti táppénz,
- d) pénzbeli családi ellátás a gyermekgondozási díj és az örökbefogadói díj.

(2) A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek szerinti adatcserével kapcsolatos feladatokat

- a) a foglalkoztató székhelye szerinti kormányhivatal látja el, ha az adatcsere az (1) bekezdés szerinti ellátásokkal kapcsolatos adatok beszerzésére, illetve a más EGT tagállam felé történő igazolására irányul,
- b) a biztosított lakóhelye szerinti kormányhivatal látja el, ha az adatcsere nem az (1) bekezdés szerinti ellátásokkal kapcsolatos – különösen a keresőképtelenségre vonatkozó – adatok más EGT tagállam felé történő igazolására irányul,
- c) a Központ látja el, ha az adatcsere az (1) bekezdés szerinti ellátásokkal kapcsolatos követelés érvényesítésére irányul, beleértve a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek szerinti beszámítást is,
- d) a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény végrehajtásáról szóló 223/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet szerinti EGT-s kormányhivatal (a továbbiakban: EGT-s kormányhivatal) látja el, ha a gyermekgondozási díj és az örökbefogadói díj megállapítása, illetve folyósítása során tisztázni szükséges azt, hogy az EGT melyik országa az elsődleges teherviselő tagállam.

(3) Ha a kifizetőhely (1) bekezdés szerinti ellátásokkal kapcsolatos eljárása során válik szükségessé a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek szerinti adatcsere, a kifizetőhely megkeresi a kormányhivatalt, amely gondoskodik az adatok beszerzéséről.

(4) Ha a gyermekgondozási díj és az örökbefogadói díj megállapítására irányuló eljárásban, illetve a gyermekgondozási díj és az örökbefogadói díj folyósítása alatt megállapításra kerül, hogy a biztosított (vagy családtagja) az EGT más tagállamában lakik, ott biztosított, vagy ott is kért, illetve kapott családi ellátást, az egészségbiztosítási szerv, illetve a kifizetőhely megkeresi a (2) bekezdés d) pontja szerinti EGT-s kormányhivatalt. Az EGT-s kormányhivatal a külföldi szervvel tisztázza, hogy melyik tagállam az elsődleges teherviselő, és erről a megkereső szervet tájékoztatja.

(5) Ha a más EGT tagállam hatósága a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek szerinti adatcsere keretében olyan adat igazolását kéri, amelynek a szolgáltatására a kifizetőhely rendelkezik hatáskörrel és az adat nem áll a kormányhivatal rendelkezésére, a kormányhivatal megkeresi a kifizetőhelyet az adatok közlése érdekében. A kifizetőhely a kért adatokat köteles 8 napon belül megadni a kormányhivatal részére.”

3. A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény végrehajtásáról szóló 223/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet módosítása

10. §

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény végrehajtásáról szóló 223/1998.(XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Cst. vhr.) 1. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Amennyiben a kérelmező több családtámogatási ellátás megállapítása iránt egyidejűleg nyújt be kérelmet személyesen vagy postai úton, akkor azon iratokat, illetve azok másolatát, amelyek az e rendeletben foglaltak szerint több kérelem elbírálásához is szükségesek, csak az egyik kérelemhez kell csatolnia.”

11. §

A Cst. vhr. 1. § (6a) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6a) Ha a családtámogatási ellátás megállapítása iránti kérelem benyújtója részére már folyósítanak valamilyen családtámogatási ellátást, az újabb kérelem személyesen vagy postai úton történő benyújtásakor nem kell bemutatni vagy csatolni a kérelem elbírálásához egyébként szükséges azon iratot, amelyet a korábbi kérelem benyújtásakor bemutatnak vagy csatoltak, feltéve hogy az általa igazolt adat időközben nem változott.”

12. §

Hatályát veszti a Cst. vhr. 10/A. §-a.

4. A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet módosítása

13. §

(1) A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet] 7. § (1) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:

(A gyámhivatal az örökbefogadással kapcsolatban)

„c) felveszi a szülőnek vagy hozzátartozónak azon jognyilatkozatát, amelyben kinyilvánítja, hogy a születése után egészségügyi intézményben hagyott gyermekét saját családjában nevelni szeretné.”

(2) A 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 7. § (2) bekezdése a következő g) ponttal egészül ki:

[A gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatal (a továbbiakban: örökbefogadási ügyben kijelölt gyámhivatal) az örökbefogadással kapcsolatban]

„g) a Ptk. 4:127. § (1) bekezdés e) pont *eb*) alpontja szerinti esetben a gyermek születése helye szerinti örökbefogadási ügyben megállapítja a gyermek örökbefogadhatóságának tényét, és eljár a gyermek örökbefogadásának engedélyezése ügyében.”

14. §

A 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 16. §-ában a „b) pontja” szövegrész helyébe a „b) és g) pontja” szöveg lép.

5. A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet módosítása

15. §

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet 36. § (1) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A működést engedélyező szerv)

„b) gyermekek napközbeni ellátása esetén – az ellátási forma és a korábbi ellenőrzések tapasztalatai alapján – kockázatelemzéssel meghatározott időközönként, de legalább két évente,”

[hivatalból ellenőrzi, hogy az engedélyes a jogszabályokban és a szolgáltatói nyilvántartásban foglaltaknak megfelelően működik-e (a továbbiakban: rendes ellenőrzés).]

6. Záró rendelkezések

16. §

(1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2025. január 1-jén lép hatályba.

(2) A 7. § g) és h) pontja 2026. január 1-jén lép hatályba.